Kampányhólabda

Politikusi interjúsorozatunkat Bratinka Józseffel indítjuk. Hogy miért éppen vele? Mert a kormánypártokkal szerettük volna kezdeni, mert ő éppen a legnagyobb kormánypárt képviselője és ráadásul az ABC elejére is sorolható egy képzeletbeli osztálynaplóban. Így hát neki jutott a legnehezebb akadály – hisz mint tudjuk, minden kezdet nehéz – és az első választás no meg továbbkérdezés joga. Nos, Bratinka József az MSZP-s Annus Józsefet kérte föl interjúalanynak a maga számára. És hogy mennyire izzasztja meg? Azt is hamarosan megtudhatják lapunkból.

■ Aki a politikában is magyar–francia szakos

„A történelem számomra fontosabb erő, mint a tudomány"

Interjú Bratinka József képviselővel

■ *Tanár úr, ugye megegyezhetünk abban, hogy ez egy tegeződős interjú lesz, mivel már az egyetemen túltettük magunkat a magázódás korlátain. S ha már ezekre az évekre utalok, no meg arra, hogy a tanítványod voltam, kezdjük azzal: hogyan lesz a Camus-kutató filológusból nyelvtörténész, majd politikus?*

– A kérdés jogos. Számomra ugyan logikus ez a folyamat, de elképzelhetőnek tartom, hogy a külső szemlélő számára túl nagy fordulatokat hozott az életem. Egyetemistaként a francia filozófiai irodalommal foglalkoztam, Montesquieu-től Camus-ig. Mivel ez izgatott, franciaországi ösztöndíj-lehetőséget kerestem és találtam, ahol aztán megtanultam, milyen igényesek tudnak lenni a franciák a nyelvi kérdésekben. Hazatérve ezért a magyar nyelvtörténetbe ástam be magam, ezt is oktattam, majd már a magyar nyelv képviselőjeként, lektorként kerültem vissza Franciaországba, ahol ezúttal már a politika is megérintett. Magyarországon ezután, a nyolcvanas évek közepétől, a francia parlamentarizmushoz viszonyítva elemeztem az eseményeket. Ekkorra szerveződött meg a hazai ellenzék, s amikorra elérkezett a fordulat, jónéhányan azt mondtuk egymásnak: eddig csak beszéltünk róla, most már csinálhatjuk is.

■ *És hozzáláttatok. Ne haragudj, de adott a jelkép a munkátokhoz, hiszen Camus-nél épp a Sziszifusz-mítoszt elemezted.*

– Az emberi élet filozófiai szinten a körforgásról, az örökös újrakezdésről szól, s a kérdés az, hogy ebben a folyamatban van-e haladás. Ezért is foglalkozott Camus a témával. Belátható szerintem, hogy a világ mégis csak megy előre, és a világ olyan, amilyenre mi, emberek formáljuk. A politika szintjén már nem a gondolat értéke minősíti az embert, hanem az, hogy mit csinált meg. Innen nézve a politikus sikerorientált ember, akinek a vágyaira senki sem kíváncsi, viszont minden szavazó rákérdez arra, hogy mit tett. A politika dolga az, hogy leképezze a filozófiai megközelítést, azaz bebizonyítsa, mégha bonyolult érdekegyeztetések árán is, hogy van haladás.

■ *Sziszifusz fölgörgeti a követ, ami aztán legurul.*

– Én nem hiszek a politikai szkepticizmusban, mivel rengeteg dolog történt, kialakult a jogállam, működik a demokrácia, piacgazdaságra álltunk át, vagy hogy személyes dolgokat említsek: te főszerkesztő lettél egy privát lapnál és velem, a képviselővel szabadon beszélgethetsz a politikáról.

■ *Tizenkét éve egyikőnk sem gondolhatta a másikról. Miről szól számodra ez a tucatnyi év?*

– A barátainkkal azt gondoltuk, hogy a mi életünk a folytonos igazodással telik majd el, s nem lesz esélyünk arra, hogy az egész megváltozzon. A népi írókat olvasva belém itatódott az a sejtés, hogy valami mégis megmozdulhat, ám a nyelvtörténet tanulmányozásakor döbbentem rá arra, hogy olykor-olykor milyen reménytelennek látom a helyzetet. Ezt úgy értsd, hogy akkor ébredtem rá a magyar nyelv legrégebbi forrásainak csodálatos tisztaságára, amikor egy politikai vákumban kellett élni.

■ *Mit jelent számodra politikailag francia szakosnak lenni?*

– A francia filozófiai irodalom nagyon korán fölvetette a kérdést, hogy miként éljenek együtt az emberek. Ez azután azt hozta magával, hogy a francia szegény ugyanolyan demokrata, mint a gazdag, de lagalábbis ugyanannyira fontosnak tartja, hogy kifejezze a véleményét. A gazdag pedig kötelességének érzi, hogy lehetőségei révén minél többet adjon vissza a társadalomnak. Franciaországban az utcaseprőtől az egyetemi tanárig mindenki részese a nagy politikai kultúrának. A franciák megtanulták már, hogy nincsenek kizárólagos igazságok. A marxizmusban éppen ez, a kizárólagos igazság igéje volt a legnagyobb ártalom. Jó jel, hogy ezt a marxista dogmát pillanatok alatt ledobta magáról a magyarság.

■ *Az Interparlamentáris Unióban, az Európa Parlamentben vagy az Európa Tanácsban viselt tisztségeid hogyan hoznak hasznot a szegedi választópolgárnak?*

– Mi Szegeden olyan térségben élünk, ahol másoknál is pontosabban érzékelünk bizonyos külpolitikai összefüggéseket. A mi életünk szerves része, hogy átugrunk Aradra vagy Temesvárra, hogy vendégül látjuk a Szabadkán élő nagynénit. Attól, hogy én Strasbourgban vagy Brüsszelben beszédet mondok, nyilván nem lesz több Szegeden a nyugdíj. De az én munkám hozzátartozik ahhoz a nagy egészhez, ami Magyarország biztonságos működését szolgálja. Egyébként törekszem kifejezetten szegedi megoldást keresni néhány problémára.

■ *Például?*

– Nagykövetek, külföldi vállalkozók szegedi látogatásához, kéttannyelvű iskola működéséhez, lektorok foglalkoztatásához, francia kulturális egyesület létezéséhez járultam hozzá kisebb-nagyobb mértékben.

■ *Mit jelent modern megközelítésben a politikai kereszténység?*

– Nem jelent feltétlenül vallásosságot, hiszen a keresztény párt, ahogy a franciák mondják, nem áldozó párt, ellenben olyan szervezet, amelyik politikai megoldásaiban igyekszik követni a krisztusi elveket. A keresztény párt nem feltétlenül ideológiai párt, hanem olyan program- vagy néppárt, amelyik a középpontba állítja az erkölcsiséget.

■ *A Magyar Demokrata Fórumban a tisztázó viták után mit kell értenünk azon, hogy magyar?*

– Úgy ítéljük meg, hogy a saját értékeinket, történelmünket, múltunkat kell megtartani, és épp ezzel a konzervatív megközelítéssel kell résztvennünk Európa integrációjában. És ha már itt tartunk, mi konzervatív, értékörző alapon liberálisak is vagyunk, hiszen a magyar történelem szerves része a múlt századi nemzeti liberalizmus, de ha a gazdaságpolitikánkat nézzük, akkor is azt látjuk, hogy teljesen természetes módon hirdetünk liberális piacgazdaságot. A gond az, hogy az ellenfél negatív minősítésére pazaroltuk el, kölcsönösen, a konzervatív és a liberális jelzőt.

■ *Ráadásul a szabadság egyszerre konzervatív és liberális érték.*

– Így van, hiszen ez az egyik legnagyobb európai hagyomány. Még a puha diktatúrában is járt némi tisztelet az egyénnek, s hogy mennyire fontos nekünk a szabadság, azt csak akkor tudhatjuk meg, ha Líbiában, Kínában vagy Kazahsztánban járva azt tapasztaljuk, hogy Európán kívül nem is tudnak mit kezdeni ezzel a fogalommal. Tehát mindenki, aki demokrata, szükségképpen liberális is.

■ *Véleményed szerint fórum még a Fórum?*

– Igen. A párt fórum jellegét az adta, hogy különböző múltú, ízlésű emberek jöttek össze a konzervatív és nemzeti értékek szolgálatára, s egy ilyen közegben természetes a belső vita. Nem véletlen, hogy az történt, ami. De ezen túl vagyunk és biztos vagyok abban, hogy a kiválások után semmivel sem lett kurtább a párt fórum-jellege.

■ *Ha el kellene hagynod az MDF-et, melyik pártba lépnél át?*

– Nem tudom elképzelni, hogy elhagynám a pártot. Én az MDF féllegális időszakában tanultam meg, hogy milyen egy párt, vele együtt változtam, fejlődtem. Másrészt az ember szavahihetőségét kérdőjelezi meg számomra egy pártközi átigazolás. A függetlenségben sem hiszek, mert egy országgyűlésben mégis csak kell valamit képviselni, valamiféle elkötelezettség nélkül nincs politika.

■ *Negyvenkét éves vagy, politikusként még bármi lehetsz, kutatóként már valamivel kevesebb az esély. Nem tartod elvesztegetett időnek azt a jónéhány évet, amit a politikával töltöttél?*

– Kétségtelen, hogy hosszú időre eltávolodtam a szakmámtól. Én a szó klasszikus értelmében kutató bölcsész voltam, olyan ember, aki nagyon sok időt töltött a könyvtárban. Szövegeket olvastam, elemeztem, s mind e közben igyekeztem a lehető legtöbb érvet fölsorakoztatni egy-egy állítás mellett. Ez a politikában arra jó, hogy minden mondatot többször is körbejárok, kerülöm a demagógiát, az olcsó megoldást, a tudós ugyanis állandóan vitatkozik önmagával, ne feledjük, hogy az első görög filozófiai írások párbeszédes formában jelentek meg. Ez az állandó belső vita, ez a tipikusan tudósi attitűd nagyon jól működhet a politikában: megóv jónéhány rossz szótól. A másik határozott kutatói követelmény a pregnancia, tehát az az igény, hogy bizonyos dolgokat nagyon határozottan és pontosan körül kell írni. Ugyanakkor nem érnek semmit a szép gondolatok, ha az árnyaltság és a közérthetőség kettős követelményének nem felelünk meg egyszerre. Visszatérve az elvesztegetett időre: való igaz, hogy egy kandidátusi disszertációtól szólított el a politika. Nincs mit tenni, most történelmet kell csinálni, és ez számomra fontosabb erő, mint hogy egy szobában üljek és tudományos munkát folytassak.

■ *Mit gondolsz, lesz még hasonló fordulat az életedben?*

– A nagy filozófusok azt mondják, hogy az emberi élet ciklusokból áll, nem véletlen, hogy a parlament is négyévente vált, újul meg. Elképzelhetőnek tartok tehát egy újabb fordulatot, de azt is be kell vallanom, hogy a magyarság képviseletét a nagyvilágban testhezálló feladatnak tartom.

■ *Hogy érzed: megváltoztatott a politika?*

– Ez egy felgyorsult periódusa az életemnek, óráról órára kerülök új helyzetbe, gyakran kell véleményt mondanom fontos dolgokról, sok emberrel kell beszélnem, szóval tanulnom kell az emberektől és a helyzetekből is. Szükségszerű, hogy változzam.

■ *Ez egy olyan beszélgetés, aminek az a folytatása, hogy te kérdezel valakit, aki a politikával foglalkozik, majd ő választ interjúalanyt és így tovább. Mi a véleményed az ötletről?*

– Ez a hólabda jó ötlet, kérdés, hogy a politikusok mennyire tudnak belépni az újságíró szakmába.

■ *Kit választasz?*

– Annus Józsefet.

Dlusztus Imre

A DÉLMAGYARORSZÁG DÉLVILÁG HDS DÉLMADÁR CSALÁDI BINGÓJÁTÉKA

34. hét **HOROSZPÓK**

E heti tét: 25 000 Ft

• ÍGY JÁTSSZON! •

Hogyan töltse ki a szelvényt?
A: születési év utolsó két száma,
B: születési hónap száma,
C: a születés napja,
D: a személyi igazolványa számának két utolsó számjegye

Természetes, hogy a kisebb gyerekeknek még nincs személyi igazolványuk. Ők az utolsó, D rubrikába a szülők bármelyike igazolványának két utolsó számát beírhatják. Természetesen a szelvények külön játszanak, egymás számaiból nem lehet kicsipegetni!

Mit tegyen, ha nyert?
Csapja a hóna alá nyertes szelvényét, személyi igazolványát valamint a HDS & Délmadár a heti számát és jöjjön be szerkesztőségünkbe, a Sajtóházba. (Szeged, Stefánia 10.) A nyertesek jelentkezését a nyerőszámok megjelenése utáni hét hétfőjén, 12 és 15 óra között várják munkatársaink. A megyében lakók a Délvilág városi szerkesztőségeiben: **Vásárhelyen** a Szőnyi u. 1., (Szeged Tourist), **Makón,** a Deák F. u. 2. (városi könyvtár) és **Szentesen,** a Kossuth u. 8. sz. alatt is jelentkezhetnek. A pénzt vagy postán utaljuk ki, vagy személyesen vehető fel a nyeremény a Sajtóházban.

A nyeremény nettó 25 ezer forint. A nyereményadót a cég fizeti. Ha többen is szerencsések, akkor az összeg szétosztódik. Viszont, ha adott héten senki sem nyer, akkor a pénz halmozódik, átmegy a következő hétre.

Ugye megjegyezték, hogy nyerni csak akkor lehet, ha megvették a HDS & Délmadár a heti számát.

Legyen szerencséje a HOROSZPÓK-KAL!

NYEREMÉNYSZELVÉNYEK

1. játékos		2. játékos	
A	B	A	B
C	D	C	D
NÉV:		NÉV:	

3. játékos		4. játékos	
A	B	A	B
C	D	C	D
NÉV:		NÉV:	

Az e heti 10 nyerőszámot a csütörtökön megjelenő HDS & Délmadár családi lapunkban találhatják!

HDS DÉLMADÁR **Előfizethető** telefonon, a szegedi terjesztési csoportnál Tel.: 62/481-281, Németh Andreánál.

Megvásárolható: a megye összes településén a hírlapárusoknál, rikkancsoknál és az élelmiszerboltokban.

Gyere, vár a Papagáj, élelmiszer-mesevár! Papagáj

A Szabadkai úton, a műjégpálya mellett. Nyitva: 0–24 óráig, a hét minden napján. Tel.: 62/321-370